

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

***ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ ХХІ СТОЛІТТЯ
ОЧИМА МОЛОДІ***

МАТЕРІАЛИ

II студентської наукової конференції

26 квітня 2018 року

Харків 2018

ТРУДОВА МІГРАЦІЯ В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

Україна є однією з найбільших країн-донорів робочої сили в Європі, зовнішня трудова міграція стала реальністю сьогодення. Кожного року кількість мігрантів збільшується, особливо ці показники зросли, після запровадження демократичних свобод, зокрема, свободи пересування. Міжнародна міграція стала одним з головних чинників соціально-економічних трансформацій і розвитку всіх регіонів країни.

Трудова міграція - це переміщення у просторі, яке здійснюють індивіди для підвищення рівня життя на основі вигіднішого використання власної робочої сили без зміни постійного місця проживання.

Основними причинами міграції в Україні є високий рівень безробіття в країні, низький рівень заробітної плати, відсутність перспектив професійного росту, візова лібералізація з ЄС, відсутність безпеки громадян тощо. Еміграція населення зростає під впливом воєнного конфлікту на Сході та соціально - економічної кризи.

За даними Держстату України упродовж 2015-2017 років за кордоном з метою заробітку перебувало 1,3 млн. українських громадян. Проте реальні масштаби трудової міграції, на думку експертів, значно більші. Серед трудових мігрантів переважають чоловіки, найчисленнішими серед них є особи 30-44 років (понад 40%), більшість мігрантів походить із західних областей країни. 41% трудових мігрантів мають середню або середню спеціальну освіту, 36% – вищу освіту. Основними країнами призначення працівників-мігрантів є Польща, Російська Федерація, Чеська Республіка та Італія. На них припадає близько 80% загальних потоків коротко - та довгострокових трудових мігрантів з України, причому з 2014 року спостерігається переорієнтація мігрантів з Росії на Польщу [1].

Зовнішня трудова міграція має як позитивні, так і негативні наслідки для економіки України. Серед негативних наслідків трудової міграції можна назвати такі: втрата молодих, перспективних та освічених людей, що зумовлює старіння нації та погіршення трудоресурсного потенціалу; депрофесіоналізація мігрантів; дискримінація та експлуатація наших громадян з боку роботодавців; відсутність соціального та правового захисту трудових мігрантів та членів їх сімей при незаконній трудовій міграції.

Серед позитивних результатів зовнішньої трудової міграції для України можна назвати такі: послаблення впливу безробіття на національний ринок праці, зниження соціальної напруженості в суспільстві; спонукання продуктивнішої діяльності українських працівників через створення конкуренції з закордонними фахівцями. Найбільш вагомим позитивним чинником зовнішньої трудової міграції є отримання грошових переказів від трудових мігрантів, які допомагають зменшувати показники бідності, дозволяють родичам фінансувати поточне споживання, навчання дітей, витрати на медичні послуги, купівлю чи побудову житла, відкриття власного бізнесу тощо.

Оскільки трудова міграція в Україні має тенденцію до зростання, важливо використовувати її позитивні наслідки та намагатися зменшити негативні. Уряду необхідно стимулювати українців працевлаштовуватися на території нашої країни, а для цього потрібно створювати робочі місця, підвищувати заробітну плату та рівень економічного добробуту населення, забезпечити якісним медичним та освітнім обслуговуванням.

Список використаних джерел:

1. Статистичний бюлетень "Зовнішня трудова міграція населення України" 2015-2017 [Електронний ресурс]. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ11_u.htm (дата звернення 04.04.2018).